

Nº 4/1946.

LAGUTSKOTTETS betänkande Nº 4/1946 med anledning av landstingsmannen Jan Erik Erikssons m.fl:s petition om motion till Finlands riksdag angående ändring av lagen om beviljande av anslag åt landskapet Åland i samband med grundskattens upphävande, given den 10 december 1929.

Lagutskottet, vars utlåtande i ärendet av landstinget inbegärts, får vördsammast för landstinget framhålla följande:

I sak är utskottet fullt ense med motionärerna. Anslaget bör med hänsyn till penningvärdets fall skäligen höjas och mot det i framställningen föreslagna beloppet finnes från utskottets sida intet att anmärka.

Det åsyftade målet kan emellertid enligt utskottets uppfattning icke nås genom motion till Finlands riksdag. Enligt § 13 i självstyrelselagen äger landstinget nämligen rätt att antaga motion endast rörande sådan för landskapet gällande lag, som hänför sig till de i 9 § av självstyrelselagen omförmälda ärendena. Lagen om beviljande av anslag åt landskapet Åland i samband med grundskattens upphävande av den 10 december 1929 åter är en i vanlig lagstiftningsordning av riksdagen antagen lag, som icke förutsattes i självstyrelselagens § 9 och vid vars tillkomst landstinget icke ens medverkat. På grund av den tolkning, som tidigare givits § 13 i självstyrelselagen, torde ett initiativ i motionsväg från landstingets sida därför icke bliva av riksdagens talman föredraget i riksdagen.

Utskottet föreslår därför, att landstinget för ernående av motionärernas syftemål ville anhålla hos regeringen, att denna till riksdagen måtte avlåta proposition med förslag till ändring av lagen den 10 december 1929. Förslag till sådan framställning hos regeringen bilägges detta betänkande.

Ehuru ärendet visserligen kommit upp i landstinget i form av motionsförslag, anser utskottet att detsamma icke i landstinget behöver underkastas den behandling, som för lagstiftningsärenden är föreskriven, då ju någon lag i förslaget avseende icke kan antagas av landstinget, utan synes ärendet böra underkastas endast engångsbehandling.

Hänvisande till ovensagda föreslår utskottet därför vördsammast, att landstinget ville godkänna närslutna förslag till framställning till Finlands Regering om

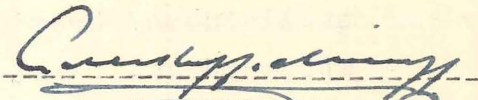
ändring av lagen den 10 december 1929 om beviljande av anslag åt landskapet Åland i samband med grundskattens upphävande.

Mariehamn den 25 februari 1946.

På lagutskottets vägnar:

Tor Brenning.

Axel Kuffschinoff.

Närvarande i utskottet: vicetalman Brenning, ordf., landstingsman Herman Mattsson, vicetalman Jansson, landstingsmännen Påvals och Sjöblom.

från Ålands landsting.

Enligt § 4 i garantilagen av den 11 augusti 1922 tillerkändes landskapet Åland rätt att använda hälften av de inom landskapet uppburna grundskattemedlen för sina behov utöver de inkomster, som vilka stadgas i 21 § av lagen om självstyrelse för Åland. Genom särskilda lagar av den 29 november 1924 upphävdes emellertid jordskatterna i riket. Undantag gjordes därvid för den del av jordskatten, som jämlikt garantilagens § 4 tillförsäkrats landskapet Åland. Genom denna rikslagstiftning blev frågan om avlyftandet av grundskatten även på Åland aktuell, och genom landstingsbeslut av den 30 december 1929 upphävdes Ålands andel i grundskatten och all vidare uppbörd av densamma inställdes, sedan i riket därförinnan eller den 10 december 1929 utfärdats en lag om beviljande av anslag åt landskapet Åland i samband med grundskattens upphävande.

Förenämnda lag av den 10 december 1929 tillerkände landskapet Åland ett årligt anslag ur statsmedel, stort 150.000 mark, vilket enligt av landstinget särskilt fastställt utgiftsstat skall användas för kulturella och andra landskapets allmänna väl befrämjande ändamål. Detta belopp skall icke tagas i betraktande vid fastställandet av storleken av det bidrag, som enligt 26 § i självstyrelselagen utgives åt landskapet ur statsmedel.

Sagda statsbidrag om 150.000 mark har årligen utgått sedan lagen trädde i kraft och någon förhöjning av detsamma har tidigare icke kommit ifråga. Genom penningvärdets fall vore emellertid numera en nyvärdering av detta statsbidrag nödvändig, och för att landskapet skall kunna bibehållas vid de förmåner, som statsbidraget ifråga avsåg att tillföra landskapet, borde en förhöjning av anslaget till 750.000 mark komma till stånd.

I anseende härtill och då tidpunkten för en sådan nyvärdering nu synes vara lämplig, i det att Regeringen förmodas kunna stabilisera valutan på dess nuvarande värde, får landstinget, som själv med hänsyn till stadgandet i självstyrelselagens § 13 saknar rätt att i motionsväg förelägga ärendet riksdagens avgörande, hos Regeringen vördsammast anhålla,

att Regeringen till Finlands Riksdag ville avlåta proposition om sådan ändring av lagen den 10 december 1929 om beviljande av anslag åt landskapet Åland i samband med grundskattens upphävande, att däri avsedda anslag höjes till sjuhundrafemtiotusen mark, räknat från den 1 januari 1947.

Mariehamn den 1946.

På landstingets vägnar:

Hugo Johansson.
talman.

Tor Brenning.
vicetalman.

Gunnar Jansson.
vicetalman.